

Kongresszusi központ Mons, Belgium

Letzigrund stadion, Zürich

A Robinia Group Kft. (alázatban is) első embere

AKÁCFA – EGY FELFEDEZŐ EMBER KEZÉBEN

Tóth Norbert

Kerülőt tesz a vasútállomásig, kocsijában az útszélről felvett ázó-fázó cigány családdal, bár tucatnyi ügyfél és hatvan munkatársa kéri-követeli folyton a figyelmét. Hisz a tisztességben, talán ezért is dolgozik (dolgozhat) nála harminc fogvatartott. Kedves olvasóim, ismerjék meg a 2015-ös év novemberében a hónap kis- és középvállalkozása díjjal kitüntetett, feleségével hat gyermeket nevelő Erdélyi Gábort.

– A vállalkozásod akácfa**ból** készíti kültéri burkolatokat, építményeket. Miért éppen az akácfa?

– Kezdetben még szó sem volt akácfáról. A '90-es évek derekán egy székely barátom megkért, hogy tervezek neki egy faszárító berendezést. Előtte még azt sem

tudtam, hogy a fát szárítják. Nem estem kétségbe: alapos szakirodalmi kutatás után egy házi változatú, klimatizált és ventilált helyiség terveit tettem le az asztalra. Később egy német barátomnak is megmutattam a terveket. Egyre komolyabb elképzelések kaptak szárnyra, végül

további partnerek bevonásával céget alapítottak, engem pedig felkértek az ügyvezetésére. Első lépésben két darab 50 m³ kapacitású osztrák szárítókamrát telepítettünk zöldmezős beruházással. 1996 januárját írtuk ekkor. Emlékezetes lehet az a piaci helyzet, amikor sem szárított

Westside bevásárlóközpont Bern, Svájc

faanyag, sem szabad szárítókapacitás nem volt még Magyarországon. Az érdeklődés óriási volt, így még abban az évben újabb 2x50 m³-nyi kamrát telepítettünk, amit 2000-ben további 300 m³-nyi szárítókapacitás követett.

A CIKLUSOK TÖRVÉNYE

– Az első éveket a sikeresség jellemezte, de a kétezres évek elején piacrészesedési csökkenést, megrendelői elmaradásokat érzékelünk. Sikereink láttán egyre többen építettek szárítóüzemeket, szárítottak és kínáltak jó minőségű fűrészárut. Emellett, a nagyobb hatékonyságra kényszerített iparos már nem állt neki feltétlenül fűrészáruból dolgozni, hanem az egyre inkább elérhető előkészített, táblásított, tömbösített anyagokból dolgozott, ezzel is spórolva az időn és a költségeken. Ez tovább csökkentette a vevői igényeket. Másik oldalról a költségeink aggasztó mértékben megnőttek, ugyanis – feldolgozási hulladék híján – gázzal fűtöttük a szárítókat. A gázár pedig 2002 után pár év alatt megháromszorozódott. Ezeket a megnövekedett költségeket a piac nem volt hajlandó megfizetni. El

kellett ismernem: a piac bennünket is a helyére tett, nem tolerálta a szakma törvényszerűségeivel való szembemenetelt.

AKÁCFA: EGY ADOTTSÁG ÉS ANNAK ALKALMAZÁSA

– Oswald Spengler kereken száz éve írta meg fő művét, *A Nyugat alkonya* című könyvet, amelyben számos, régi civilizációt, kultúrát tanulmányozva arra a felismerésre jutott, hogy akkor tud fennmaradni egy fejlett közösség, ha képes megfelelő válaszokat adni az adott kor kihívásaira. Nyilván ez minden emberi közösségre igaz. A te vállalkozásodnál hogyan látod ezt?

– A változás mindig fenyegető, de egyben egy jó lehetőség is a megújulásra. Kénytelenek voltunk más megoldás után nézni, különben lehúzhattuk volna a rolót. Elkezdtem figyelni az akácfára, mint egy olyan, Magyarországon jelen lévő fafajra, ami bőségesen elérhető. Az ismert volt, hogy előszeretettel használják tűzifának, hiszen nagy a fűtőértéke. Használták még bányafának, a mezőgazdaságban támrendszerek, karók alapanyagaként, mert nagyon jól bírja a kültéri viszonyokat. Ezzel be is fejeződött.

Ismét alapos szakirodalmi kutatás következett. Arra a következtetésre jutottunk, hogy ez a fafaj nagy fejlesztési potenciállal bír. Elkészült a cég új modellje: legyen a folytatás az akácfa, mint a trópusi fákat helyettesítő termék: van bőven az országban, kiválóan megállja a helyét kültérben. Fontos szempont volt, hogy a feldolgozása a sok fahiba miatt nem automatizálható, ezért kimondottan a kvv üzemméret a legmegfelelőbb a feldolgozásához.

Erdélyi Gábor

Hossztoldott akácburkolat

Ráadásul a magas hulladékarány és a nagy fűtőértéke kiváló megoldást biztosít a szárítókamráink hatékony fűtésére. Igaz ugyan, hogy az akácronkók mérete és minősége nem hasonlítható egy egzótához, de arra gondoltam, hogy sebaj, a hibakiejtést megoldjuk ékcsapos hosszoldással. Utólag kiderült, hogy ez egy hályogkovács bátorsága volt.

ÍGY (IS) SZÜLETHET VILÁGRA SZÓLÓ INNOVÁCIÓ!

– Már éppen kérdezni akartam, hogy gépészként hogyan viszonyulsz a „fásokhoz”? Lám, sokszor még előny is lehet az, ha valaki kívülről, úgymond külsősként néz rá egy szakmai feladatra, így nem korlátozzák a tanult kategóriák...

– Olyannyira, hogy hosszoldóüzemet kezdtünk építeni 1 millió eurós beruházással. Még egy darabot sem gyártottam le, amikor megkerestek minket Svájcban. Zürich városa új stadiont épített az Ausztria és Svájc által rendezett 2008-as labdarúgó Európa-bajnokságra. A lelátó feletti tető belső díszburkolatát fából szeretnék volna megoldani. A svájciakról ismert, hogy nemcsak patrióták, de környezettudatosak is: nem mennek messzebb vásárolni, csak amennyire szükséges. Készült egy kutatás

a Fraunhofer-Intézet jóvoltából, amely szerint tűzvédelmi okokból sem a tölgyfa, sem a fenyőfa nem jöhetnek szóba burkolatként, csak az egzótafajok vagy az akácfa, mint egyedüli európai fafaj. Így ezek a derék svájciak maradtak az akácnál, amit nálam rendeltek meg. Igen ám, de a hosszoldás ragasztása még nem volt megoldva. Kísérleteink sorra kudarcot vallottak, ugyanis az általunk alkalmazott polivinil-acetát (PVAC) ragasztók egy merev, törékeny kötést hoznak létre, amely kültéri közegben sorra kudarcot vallott. Lázasan kerestem a megoldást a különböző oktatási intézményeknél,

többek között a Soproni Egyetemenél is, de nem jutottam előbbre. Végül a választ Eberswalde város faipari főiskolájával találtuk meg. Közölték ugyan, hogy ilyen, akácfa-ra alkalmazható, kültéri körülményekben helytálló ékcsapos kötést még nem csinált ezidáig senki, de ez egy jó hír is egyben, hiszen így most van dolguk. Aktívan belevetettük magunkat a kutatásba, melybe bevontunk egy innovatív ragasztógyárat is. Hat hónap megfeszített munkája eredményes lett. A megoldást egy olyan poliuretán (PU) ragasztó hozta, amelybe nanotechnológiával gyártott poliamid mikroszálakat kevertek. Így az alapvetően gyenge szakítószilárdságú ragasztót mintegy „megvasalták”. Ezzel a ragasztóval gyártottuk le az összesen 540 m³-nyi akáclécet, ami a Letzigrund stadion legfőbb éke a mai napig. Immár 12 éve áll gond nélkül a helyén a mintegy 210 km hosszúságú díszburkolat.

– Gratulálok! Bátraké a szerencse. Bár én ezt nem is szerencsének, hanem a kitartó és tudatos munka eredményének könyvelem el.

– Szerénytelenség és egyben hamis lenne kitakarni a történetből a szerencsét. Még nagyban zajlott a stadion építése, amikor megkere-

Szjácsmart és csiszolt oszlopok

sett Daniel Libeskind, a világ egyik elismertebb építésze. Mint kiderült, a Bern közelében lévő Westside bevásárló- és kereskedelmi központ tervezése közben figyelt fel – hasonló okok miatt – a stadion burkolati faanyagára. Odament, elámult, majd leültünk tárgyalni, és hamarosan megszületett egy újabb, immár 30 000 m²-nyi palástfelület burkolására szóló megbízás.

EGYÉRTELMI A FOGADTATÁS! VAGY MÉGSEM?

– Jó dolog, ha az embernek így is elismerik a munkáját. Remek alkalmak ezek a legtöbb, kezdetben jelentkező nehézségek feltárására...

– Valóban, izgalmas idők voltak. Két évet dolgoztunk ezen a két projekten. 2008-ban jutottunk oda, hogy az itt szerzett tapasztalatokkal a tarsolyunkban kilépünk a piacra az akácfa kültéri járó- és homlokzati burkolatokkal. A fogadtatás megdöbbentő volt: amint meghallotta a szakma, hogy hosszitoldott akácfával házalunk, „Jaj, csak azt ne!” felkiáltással tolta el magát a termékünket. Először nem értettem az okát, de hamarosan tisztult a kép: a múltban már több esetben is megjelentek a piacon hasonló termékek, amelyek – megfelelő kutatási háttér hiányában – sorra hibásak voltak. Az ékcspas kötések rövid időn belül elengedtek, a lehangoló eredményekről pedig a szaksajtó széles körben értekezett. Így rajtunk csattant az ostor. Ráadásul jött a 2008-as válság. Egy fenntartásokkal terhelt új terméket kellett elfogadtatni erősen recessziós környezetben. Rengeteg munkánkba, erőfeszítésünkbe került, hogy nyilvánvalóvá tegyük: a mi technológiánk, a mi termékünk működik! Utólag elmondhatom, sikerült, mára ez egy sikertörténetté vált!

– *Úgy tudom, egy másik világelső fejlesztés is fűződik a nevedhez.*

– Igen, a szíjácsmart akácoszlop. Szintén egy német vállalkozás kapcsolódik a fejlesztéshez. A nyolcvanas években egy művészember akácoszlopból tervezett játszóteret a gyermekének, ami olyan jól sikerült, hogy mára egy piacvezető, 200 fős vállalkozás nőtt ki belőle. Neki

szerelt marófejekkel oldottuk meg. 2002 óta – igazoltan, elsőként – gyártunk és exportálunk ilyen akácfa oszlopokat.

– *Mi a sikered titka?*

– Említetted Spenglert. Hadd hozakodjak elő egy másik alapművel, Max Weber „A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme” alapművével. Ő írja le először precízen a protestáns

Készül a kültéri gyerekkuckó

kezdtünk beszállítani akácoszlopokat – kérgezve, csiszolva. Észrevettem, hogy ha egy szállítmányért egy héttel később jött a kamion, kezdett repedezni a felülete. Megnéztem a telepített játszótereket: az akácoszlopok ott is tele voltak repedésekkel, kék gombával – a rendszeres kezelés ellenére. Lehangoló látványt nyújtott. A probléma forrása kézenfekvő volt: az oszlopok felületét alkotó magas víz- és alacsony csersavtartalmú szíjács okozta mindezt. A szíjács eltakarta a fanyűvőkkel szemben kiválóan ellenálló gesztet. Adott volt a feladat: el kell eltávolítani a szíjácsot, úgy, hogy a törzs természetes vonalvezetése megmaradjon. Kidolgozott technológia erre sem volt, így benzines motorfűrészekre

puritanizmus lényegét, amit én is vallok. A sokáig kizárólagosságot élvező liberális gazdaságelmélettel szemben az én meggyőződésem, hogy a profit nem lehet cél. Az csupán eszköz a munkánk minőségének mérésére, és céljaink megvalósításához. A valódi cél környezetünk jobbá, élhetőbbé tétele. Ha ez sikerül – Máté szavaival élve –, megtaláltuk azt a keskeny utat, szűk kaput, ami az életre vezet. ■

A fotók a szerző felvételei, kivéve:

Kongresszusi központ Mons, Belgium.JPG: <https://libeskind.com>

Letzigrund stadion Zürich:

<http://www.toponline.ch>

Westside bevásárlóközpont,

Bern, Svájc: <https://libeskind.com>